

DR

Amadeus - Fredagsturen

DR RADIO P2

Du er her: dr.dk > P2 > Amadeus

Klokke-ensian på Fanø

Det daglige levende musikprogram

Amadeus er masser af musik tilsat poesi, alvor, sære indfald, tankevækkende historier og konkurrencer. Helge Baun Sørensen og Claus Berthelsen er værterne.

Værterne på P2's musikprogram [Amadeus](#), Helge Baun Sørensen og Claus Berthelsen, har inviteret lytterne til at indsende forslag til gåture i det danske landskab. De kalder dem Fredagsture. Her er mit forslag indsendt 7. marts 2008.

På Fredagstur med P2's Amadeus: Poesiens blå blomst

Af Per Hofman Hansen – perhofman-snabela-gmail-dot-com

Klokke-ensian er hendes navn

Vi havde hørt om hende. For flere år siden. Vi havde også planer om at finde hende, men vi fik aldrig gjort noget ved det. Men sidste år skulle det være. Der blev kigget på kort og der blev læst faglitteratur. Vi begyndte at kunne kredse hende ind. Hun måtte være der, bare vi havde lidt tålmodighed. Så vi cyklede mod nord, satte cyklerne og stak på gå-ben ad flere stier ind mod vest. Men nej. Hun var ikke til at finde. Sådan gik det flere gange. Endnu et nyt forsøg, inden det var for sent sidste sommer, måtte gøres. Igen på cyklerne nordpå, men denne gang også på gåben ad en markvej gemt mellem høj blomstrende lyng og fyrretræer. Siv, revling, gråris, kæruld, klokkelyg, blåtop og mosebølle fandt vi, men ikke hende den lille kønne. Måtte vi opgive? Eller skulle vi gøre endnu et par forsøg? Jo, for hun måtte være der – det havde vi læst. Og så pludselig stod hun der, helt alene og lillebitte foran en udgået fyr mellem stargræsser og kæruld. Strunk, lysende og skinnende blå kigger hun op mod solen. Det er klokke-ensian'en som findes på Læsø, enkelte steder langs den jyske vestkyst – og her på Fanø. Vi havde haft dejlige spadsereture, "ekspeditioner" og "opdagelsesrejser" ud i engene mod vest, i nord ud på Grønningen og i øst ind over Sandflod Hede, men aldrig set den før nu. Men desto større var glæden og begejstringen. Sådanne ture kan vi stærkt anbefale. Tag Skov- og Naturstyrelsens kort med gode turforslag med.

Ensianblåfugl

Den blå klokke, klokkeensian adskiller sig fra klokkeblomsten ved at vende åbningen opad, og så har den en helt eventyrlig historie. Hvor ensian er, kan også sommerfuglen ensianblåfugl også være. Den er helt afhængig af at kunne lægge sine æg på netop klokkeensian. Er man heldig, kan man på blomsten og frøkapslen finde måske op til 100 fine små hvide æggeskaller fra sommerens æglægning. Når larven er klækket, gnaver den sig ind i frøkapslen, hvor den bor i 2-3 uger. Nu gnaver den sig ud af blomsten og lader sig dumpe ned på jorden, hvor den kan være heldig at blive fundet af en bestemt myreart, der tiltrækkes af larvens søde sekret.

Nu fodrer myren larven som en anden gøgeunge med sin egen yngel, også selvom den til sidst er omkring 100 gange så tung, som dens egne larver. Næste år, sidst på foråret forpupper larven sig og flyver tre uger senere op fra myretuen som en ny smuk ensianblåfugl. Og er du ihærdig, og er du ofte ude på gåture i engen og i lyngen, kan du en solskinsdag være heldig at finde den flakse hen over lyngen.

Men hvem snyder hvem?

Men eventyret er ikke forbi endnu. Som fortalt: Larven snyder myren med sin søde duft, men helt dum er myren nu ikke. For nogle af myrerne har fundet ud af at forsvare sig mod sommerfuglelarven ved at ændre sin egen duft, så myrerne kan kende forskel på deres egne og den blå ubudne gæst. Det har to amerikanske forskere ved Københavns Universitet for ikke så længe siden fundet ud af. Det var så flot en historie, at den kom i kunstkammeret, havde vi nær sagt, nej i det amerikanske videnskabelige tidsskrift Science. Se det var en rigtig historie.

Et drama på liv og død

Skulle du ikke lige finde og se klokke-ensian, når den blomstrer i juli og august, er det alligevel en eventyrlig tanke og oplevelse at gå derude ad de små stier med bevidstheden om, at her tæt ved dine fødder udspiller der sig året rundt en dramatisk kamp på liv og død mellem tre parter. Og er du heldig, kan du se resultatet af et af naturens mange mirakler udspille sig lige foran dig. God tur til og på Fanø.

Rigtig god tur

Flere informationer på www.aldus.dk/fanoe/flora/ensian-amadeus-fredagstur.html